

Kuntien ja kuntayhtymien palveluluokitus, erittelemättömän luokan käyttö

Sote-palveluluokat ja erittelemättömän luokan käyttö -webinaari
29.9.2020

Minnamaria Korhonen @minnamariak

Palveluluokituksen peruseriaatteen

- Korvaa tehtävittäin kerättävät taloustiedot alkaen vuodesta 2021.
- Kattaa kaiken kunnan toiminnan
 - Kuntien lakisääteiset sekä itselleen ottamat tehtävät.
 - Täsmäittävä tuloslaskelmaan.
- Yleishallinnolle on oma palveluluokka, eikä sitä jaeta edelleen muille palveluluokille.
 - **Poikkeus: Sotekuntayhtymät eivät käytä tätä.**
- Kaikki muut hallinto-, tuki- ja lisäpalvelut, tuet ja avustukset kohdistetaan varsinaiselle palveluluokalle, jonka toimintaa ne ”tukevat”.
- Ylläpidetään koodistopalvelussa.
- Myös AURA-käsikirjan liitteessä 5.

Numero – Palvelu – Lyhennelmä – Kuvaus – Huomautus

VELUN NUM	PALVELU	PALVELUN LYHENNELMÄ	KUVAUS
1101	Yleishallintopalvelut	yleishallinto	Ensisijaisesti lakiperust
1102	Vaalien järjestäminen	vaalit	Kunnan keskusvaalilaut
2120	Erittelemätön lastensuojelun sijaishuolto	eritlastensuojelu	Erittelemätön-luokkaa v
2121	Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	lastenamperhehoito	lastensuojelun ammatilli
2122	Lastensuojelun laitospalvelu	lastenlaitoshoito	lastensuojelun laitoshoit
2123	Lastensuojelun perhehoito	lastensuojelusijai	lastensuojelun perhehoi
2131	Lastensuojelun avohuolto	lastensuojeluavo	lastensuojelun sosiaality
2180	Erittelemättömät lapsiperheiden palvelut	eritlastensosiaali	Erittelemätön-luokkaa v
2181	Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	lapsisosiaalityo	lapsiperheille tarkoitettu
2182	Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö	lapsiperhekotipalv	lapsiperheille tarkoitettu
2183	Kasvatus- ja perheneuvonta	perheneuvonta	kasvatus- ja perheneuv
2185	Ensi- ja turvakotipalvelu	ensikotipalvelu	ensikotipalvelu ja turvak

Sosiaali- ja terveydenhuolto, ympäristöterveydenhuolto ja pelastustoimi

Toimintatapa	Raportointi	Raportointi
Kunta tuottaa palvelun	Kunta raportoi palveluluokituksen tasolla	
Kunta ostaa palvelun kuntayhtymältä	Kunta raportoi ~ karkean palveluluokituksen tasolla palveluiden ostot	Kuntayhtymä raportoi palveluluokituksen tasolla
Kunta ostaa palvelun yksityiseltä palveluntuottajalta	Kunta raportoi palveluluokituksen tasolla	
Isäntäkuntamalli	Kunta raportoi ~ karkean palveluluokituksen tasolla palveluiden ostot, kunta raportoi asiakasmaksut ja muut tulot muilta kuin kuntayhtymiltä palveluluokituksen tasolla.	Isäntäkunta raportoi palveluluokituksen tasolla

Kuvaus kertoo, mitkä palvelut erittelemätön-luokkaan kuuluu

VELUN NUM	PALVELU	PALVELUN LYHENNELM.	
1101	Yleishallintopalvelut	yleishallinto	Ensisijaisesti lakinerust
1102	Vaalien järjestäminen	vaalit	Kunnan keskusvaalilaut
2120	Erittelemätön lastensuojelun sijaishuolto	eritlastensuojelu	Erittelemätön-luokkaa
2121	Lastensuojelun ammatillinen perhehoito	lastenamperhehoito	lastensuojelun ammatilli
2122	Lastensuojelun laitospalvelu	lastenlaitoshoito	lastensuojelun laitoshoit
2123	Lastensuojelun perhehoito	lastensuojelusijai	lastensuojelun perhehoi
2131	Lastensuojelun avohuolto	lastensuojeluavo	lastensuojelun sosiaality
2180	Erittelemättömät lapsiperheiden palvelut	eritlastensosiaali	Erittelemätön-luokkaa v
2181	Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus	lapsisosiaalityo	lapsiperheille tarkoitettu
2182	Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö	lapsiperhekotipalv	lapsiperheille tarkoitettu
2183	Kasvatus- ja perheneuvonta	perheneuvonta	kasvatus- ja perheneuv
2185	Ensi- ja turvakotipalvelu	ensikotipalvelu	ensikotipalvelu ja turvak

Kunnan keskusvaalilautakunnan sekä äänestysalueiden vaalilautakunnan vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät kuuluvat erittelemätön-luokkaan. Erittelemätön-luokkaa voi käyttää ainoastaan kunnilta ja kuntayhtymiltä ostettavissa palveluissa. Luokalle kirjataan lastensuojelun ammatillinen perhehoito, lastensuojelun laitospalvelu ja lastensuojelun perhehoito. Lastensuojelun ammatillinen perhehoito (annetaan lupaviranomaiselta saadun luvan perusteella toimivassa a

2131 Lastensuojelun avohuolto on oma luokkansa eikä kuulu erittelemätön-luokkaan

Erittelemätön-luokka

- Vain ostot kunnilta ja kuntayhtymiltä, vain merkityt palveluluokat.
- Erittelemätön-palveluluokilla ei tule raportoida investointeja.
- Erittelemätön-luokalle voi kohdistaa palveluiden ostoihin (kunnilta ja kuntayhtymiltä) kohdistuvaa hallintoa, kuten sopimusvalvontaa, päätöksentekoa jne.
- Pääasiassa erittelemätön-luokalle kirjataan vain palveluiden ostoja kunnilta ja kuntayhtymiltä + näihin liittyviä hallintokuluja (pelastustoimi, osa sotesta, ympäristöterveydenhuolto), mutta **erityisessä tapauksessa** myös muille tileille voi tehdä kirjauksia.
 - Esim. pelastustoimessa on sovittu, että jäsenkunta hankkii kaluston ja siihen voi liittyä siten mm. ylläpitoon liittyviä palvelunostoja tms., jolloin nämä voi kirjata suoraan ao. tilille.
 - Kalustoinvestointi kirjataan kuitenkin tarkemmalle pelastustoimen luokalle, ei erittelemätön-luokalle.

Huom! Varautuminen ja valmiussuunnittelu → Yleishallinto
Kuntien tehtävät öljyvahinkojen jälkitorjunnassa → Maaomaisuuden hallinta

Pelastustoimi

Erittelemätön pelastustoimi	Erittelemätön-luokkaa voi käyttää ainoastaan kunnilta ja kuntayhtymiltä ostettavissa palveluissa. Luokalle kirjataan pelastustoiminta, tulipalojen ja onnettomuuksien ehkäiseminen, vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta ja öljyntorjunta.	
Pelastustoiminta	pelastustoiminnan kiireelliset toimenpiteet tulipalon tai muun onnettomuuden uhatessa, palontutkinta, tilanteet joissa toimenpiteet eivät ole muutoin tai muun viranomaisen tai organisaation hoidettavissa sekä valmius ja varautuminen tehtävien häiriöttömään hoitoon oman toiminnan osalta myös häiriö- ja poikkeusoloissa	Pelastustoimintapalveluihin kuuluvat hälytysten vastaanottaminen, väestön varoittaminen, uhkaavan onnettomuuden torjuminen, onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen, tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittamisen tehtävät, sekä näihin liittyvät johtamis-, viestintä, huolto- ja muut tukitoiminnot. Pelastustoiminnan palveluissa voidaan käyttää apuna sopimuspalokuntia (vapaaehtoista palokuntaa, laitospalokuntaa, teollisuuspalokuntaa, sotilaspalokuntaa) tai muuta pelastusalalla toimivaa yhteisöä sen mukaan, kun niiden kanssa tästä sovitaan.
Tulipalojen ja onnettomuuksien ehkäiseminen	alueen riskienarviointiin perustuvat valvontasuunnitelman mukaiset pelastustoimen valvontatehtävät, onnettomuuskehityksen seuranta, turvallisuusviestintä ja onnettomuuksien ehkäisemisen asiantuntijapalvelut	Tulipalojen ja onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvien palveluiden tavoitteena on pienentää onnettomuuden todennäköisyyttä ja ohjata onnettomuuksiin varautumisella onnettomuudesta aiheutuvien vahinkojen pienentämiseen. Palveluina toteutetaan mm. toiminnanharjoittajan velvollisuuksiin omatoimisen varautumisen osalta, tarjotaan turvallisuusviestintää ja asiantuntijapalveluita mm. maankäytön suunnitteluun ja toimintakyvyltään rajoittuneiden henkilöiden asumis- ja hoitoratkaisuissa. Sisältää viranomaisvalvontaan liittyviä maksullisia tehtäviä.
Vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden valvonta	pelastuslaitoksen suorittamat vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyyn liittyvät valvontatehtävät	Tehtävät ovat maksullisia viranomaisvalvontatehtäviä. Pelastusviranomaisten kemikaalivalvonta kohdistuu mm. vaarallisten kemikaalien vähäiseen varastointiin tai käsittelyyn, nestekaasun tilapäiseen käyttöön rakennustyömaalla, pyroteknisten välineiden varastointiin kaupan yhteydessä, räjähteiden tai vaarallisten kemikaalien käyttöön erikoistehosteena ja ilotulitteiden käyttöön. Lisäksi pelastusviranomaiset mm. suorittavat katsastuksia tai tarkastuksia nestekaasun käyttölaitoksiin tai varastoihin, nestekaasun käyttölaitoksiin tai varastoihin, räjähdetarvikekauppaa harjoittaviin yrityksiin, räjähteiden tilapäiseen varastointiin sekä öljylämmityslaitteistojen käyttöönottoon.
Öljyntorjunta	maa-alueen öljyvahinkojen ja alusöljyvahinkojen torjuntatehtävät, öljyvahinkojen torjunnan varautumisen ohjaaminen sekä pyydettyä aluskemikaalivahinkojen torjunta	Alueen pelastustoimen on pyydettyä osallistuttava aluskemikaalivahinkojen torjuntaan, jollei tehtävän suorittaminen merkittävällä tavalla vaaranna sen muun tärkeän lakisääteisen tehtävän suorittamista.

Esimerkki: paloasemakiinteistö

- Kunta vastaa paloasemakiinteistön kustannuksista, mutta ei tuota pelastustoimen palvelua.
 - Vaihtoehto 1: Kunta laskuttaa palvelun tuottajalta kiinteistökustannukset. Palvelun tuottaja laskuttaa kuntaa. Kunta raportoi palveluiden oston erittelemättömällä palveluluokalla (sis. kiinteistökustannukset).
 - Vaihtoehto 2: Kunta laskuttaa sisäisesti erittelemättömältä palveluluokalta kiinteistökustannukset. Palvelun tuottaja laskuttaa kuntaa. Kunta kirjaa palveluiden oston erittelemättömälle palveluluokalle (kiinteistökustannukset ovat jo valmiiksi siellä).

→ Molemmissa tapauksissa paloasemakiinteistön kulut kohdistuvat erittelemätön pelastustoimi palveluluokalle.

Ympäristöterveydenhuolto

Erittelemätön ympäristöterveydenhuolto	Erittelemätön-luokkaa voi käyttää ainoastaan kunnilta ja kuntayhtymiltä ostettavissa palveluissa. Luokalle kirjataan elintarvikevalvonta- ja neuvonta, eläinlääkäripalvelut, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, terveydensuojelun edistäminen ja valvonta ja tupakkalain valvonta.	
Elintarvikevalvonta ja -neuvonta	elintarvikkeiden alkutuotannon, valmistuksen, muun käsittelyn, maahantuonnin, maastaviennin, markkinoinnin, kuljetuksen, kaupanpidon, tarjoilun ja muun luovutuksen valvominen, kasvien kaupanormien valvonta, varautuminen ja valvontasuunnitelmien laadinta, ruokamyrkytys-epidemioiden selvittäminen, tiedottaminen, opastus ja neuvonta	Palvelu sisältää edellä mainittuihin liittyvän koulutuksen, valmennuksen ja valvonnan.
Eläinlääkäripalvelut	peruseläinlääkäripalvelu, kiireellinen eläinlääkäriapu ja eläinlääkäripäivystys, tiedottaminen, opastus ja neuvonta	Palvelu sisältää matkasubventiot, palkkauskustannukset, ostopalvelut ja muut kustannukset.
Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta	eläinten terveyden (ml. eläimistä saatavien sivutuotteiden) ja eläinten hyvinvoinnin valvonta muuhun kuin viljelijätukiin liittyvä eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonta, palvelu sisältää eläinten merkinnän ja rekisteröinnin valvonnan, eläinten terveyden valvonnan sekä eläinten hyvinvoinnin valvonnan, tarttuvien eläintautien ennaltaehkäisy ja epidemioiden selvittely, zoonoosit, varautumisen ja valvontasuunnitelmien laatimisen, tiedottamisen, opastuksen ja neuvonnan.	Palvelu sisältää edellä mainittuun liittyvän koulutuksen, valmennuksen ja valvonnan.
Terveydensuojelun edistäminen ja valvonta	terveydensuojelun edistäminen ja valvonta (kuten asumisterveys, talousvesi, uimavedet, liikuntatilat, ihonkäsittely), tiedottaminen, opastus ja neuvonta, varautuminen sekä valvontasuunnitelmien laatiminen	Sisältää myös koulutuksen ja valmennuksen.
Tupakkalain valvonta	tupakkalain valvonta ja sen mukainen myyntilupien käsitteleminen, lupavalvonta sekä tupakointikieltojen valvonta, tiedottaminen, opastus ja neuvonta sekä valvontasuunnitelmien laatiminen	Sisältää myös koulutuksen ja valmennuksen.

Minnamaria Korhonen

Erityisasiantuntija, Kuntatalous

p. 050 513 4641

s-posti: minnamaria.korhonen@kuntaliitto.fi

@minnamariak

www.kuntaliitto.fi